

Fodens frakturer

Talus, Calcaneus, Lisfranc, Metatars

AO-Principles, Fredericia, April 2023

Marianne Vestergaard Lind, overlæge
Ortopædkirurgisk Klinik, Traumesektionen
Rigshospitalet

Talus frakturer

Sjælden fisk

0.3% af alle frakturer

Unge mænd

Forcereret dorsalfleksion af fodled, direkte traumer, højenergi (trafik, fald fra højder)

OVERSES IKKE SJÆLDENT!!!

CT-scanning

Obs. For andre skader

OBS bløddelene

Klassifikation(er)

Fig. 2. Hawkins talar neck classification; types I–IV.

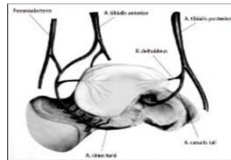
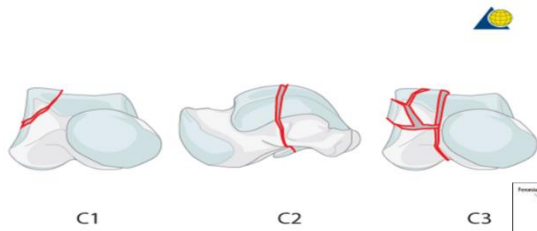

Abb. 1: Gefäßversorgung des Talus (Bonnaire F. et al, Trauma Berufskrankh 2001; Suppl 2: 192-200)

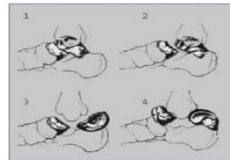

Abb. 2: Frakturtypen des Talushalses nach Hawkins (Eberl R et al, Trauma Berufskrankh 2004; 6: 158-164)

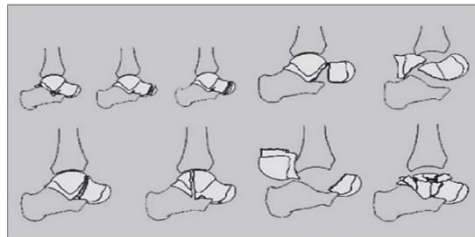

Abb. 3: Frakturtypen I bis IV nach Marti-Weber (Eberl R et al, Trauma Berufskrankh 2004; 6: 158-164)

Behandling

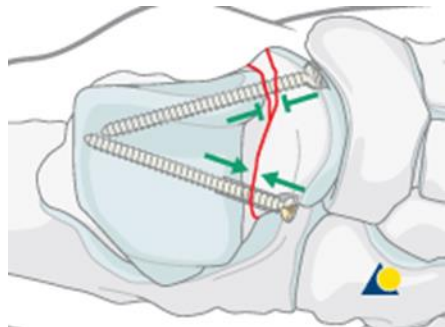
Spørg en ven

Højt specialiceret funktion

Centraliseret behandling, erfarne kirurger, få hænder

Luxationer ophæves akut !!!!!

TIMING

Calcaneus frakturer

**”The Man who breaks his
Heel Bone i done”**

Frederic J Cotton, 1916

- Ca. 3 % af alle frakturer (15. hyppigste)
- Unge mænd (20-40 år)
- Arbejdsulykker, spring/fald fra højder, trafikulykker

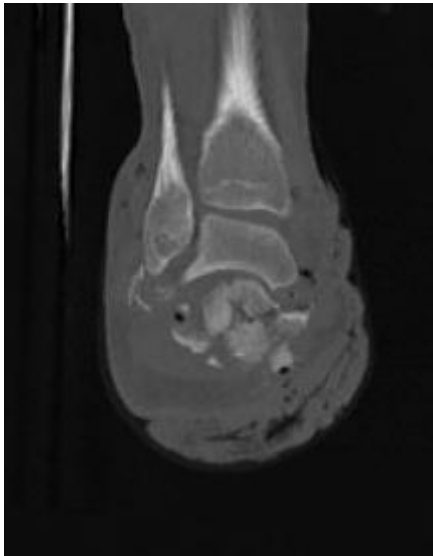
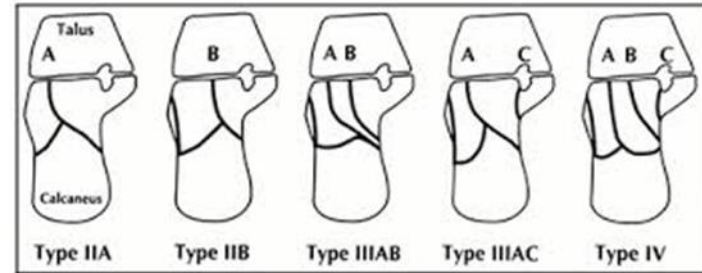
Diagnose og Klassifikation

Røntgen

CT-scanning!!!

OBS Compartment

OBS Andre skader

Behandling

Spørg en ven

Højt specialiseret funktion

Afhæver (evt. Flowtron)
under indlæggelse (helst)

Obs. HUDEN og COMPARTMENT

Behandling

Intraartikulære frakturer

Hvem

Alder?

Raske

Rygning? Alkohol? Compliance?

Hvad

Forkortning, breddeøget bagfod, impingement
under lat. malleol, depression af ledflade

Sanders 2-3 – ORIF

Sandes 4 – primær subtalær dese

Hvornår

Når bløddelene tillader det og mor er hjemme

Behandling

teknik

Behandling

ORIF

Behandling

Andenæb/beak

Akut/ subakut operation pga. risiko for tryknekroser
2 el. flere skruer, evt. percutant

Behandling

Andenæb/ beak

Behandling

Andenæb/ beak

Akut/ subakut operation pga. risiko for tryknekroser
2 el. flere skruer, evt. percutant

Og hvordan går det så?

Uha da da

Forventet mén ved intraartikulær calcaneusfraktur

Affladet fod med bred varusstillet hæl

Smerter ved belastning, gang, vrid i bagfod

Mindsket til ophævet subtalær bevægelighed i foden (in- og eversion)

Forventelig gevinst ved operativ behandling

Primært genskabelse af knoglens generelle facon

Mindre behov for senere subtalær artrodese

ved simple (2- og 3 fragment) hos yngre

Færre smerter

Bedre subtalær bevægelighed

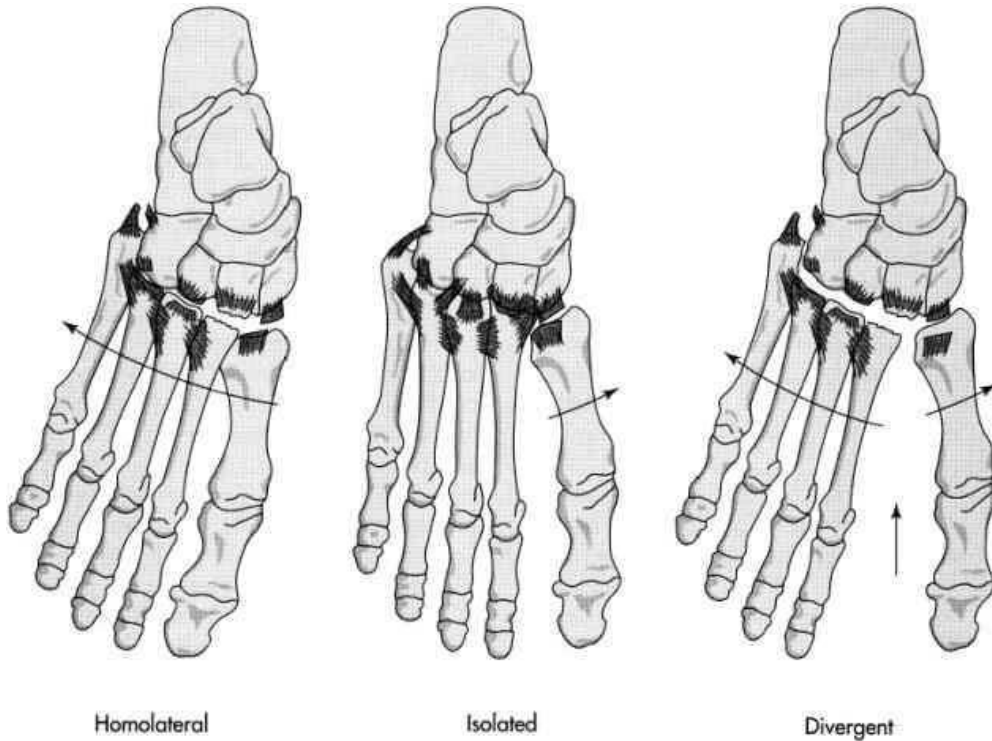
JBJS Am 2002; 84: 1733-1744: Buckley et al: Operative compared with nonoperative treatment of displaced intraarticular fractures: a prospective, randomized, controlled multicenter trial.

Operative versus non-operative treatment for closed, displaced, intra-articular fractures of the calcaneus: randomised controlled trial

BMJ 2014; 349 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj.g4483> (Published 24 July 2014) Cite this as: *BMJ* 2014;349:g4483

Tarsometatarsal luxation/fraktur

LisFranc's led

Lis Franc

Diagnosen

Kraftig dorsal fleksionsstraume (sport, trafik)

Direkte traumer (fald fra højde, trafik)

Lis Franc læsioner

Diagnosen

- Røntgen
- CT

Lis Franc læsioner

Behandling

Konservativ m. aflastning:

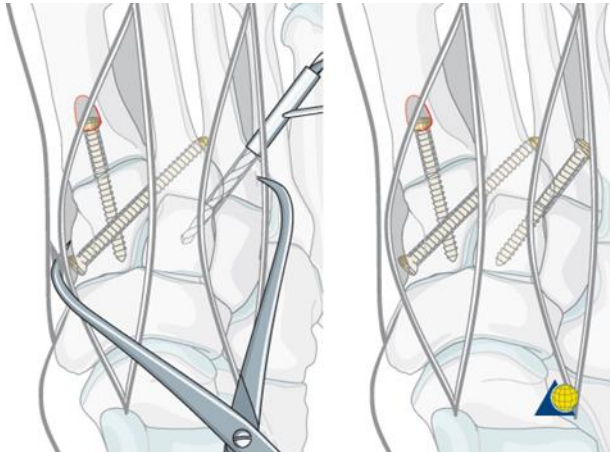
Ældre, minimalt forskudte skader, kontraindikationer

Operativ stabilisering:

Perkutan rep. og stabilisering

Åben rep. og stabilisering (skrue, K-tråde, skinne)

Primær artrodese

Metatars frakturer

- Udislocerede med god alignment kan beh. konservativt
- Forskudte, roterede, forkortede ORIF
- Særlig opmærksomhed på 1. og 5., og ved fraktur på flere/mange metatarser
- Jones fraktur

TAK

